

[2010] 2 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 1

ਸੁਧਿਰ ਕੁਮਾਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ

(2003 ਦੀ ਕਰੀਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1327)

14 ਜਨਵਰੀ, 2010

[ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਅਤੇ ਜੇ. ਐੱਮ. ਪੰਚਾਲ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਪੈਨਲ ਕੇਡ, 1860:

ਐਸ.304-ਬੀ-ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ-ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 4 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲਾੜੀ ਦੀ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾੜਨ ਨਾਲ ਮੌਤ-ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਤੀ, ਸਹੁਰਿਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। - ਪਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਪਤੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ- ਪਤੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਤਗਾਸਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਲਜਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। HELD: ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਕੇਸ ਜੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ-ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 113-ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ-ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਲਾਭ 'ਤੇ-ਪਰ ਮੁੱਢਲਾ ਸਬੂਤ ਪਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ-ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਪੜਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ- ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ-ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਮੁਲਜਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਧਾਰਾ 113-ਬੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਾਰਿਜ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁੱਢਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਭਾਰ-ਪਤੀ ਦੇਸ਼ੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872-ਐਸ.113 ਬੀ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ:2003 ਦੀ ਕਰੀਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.

1327.

1990 ਦੇ ਕਰੀਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 55-ਐੱਸ. ਬੀ. ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 07.04.2003 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਸ਼ਰਨ, ਬਿਮਲ ਰਾਏ ਜਾਡ, ਵਿਕਰਮ ਰਾਠੋਰ, ਅਨੁਰਾਗ ਸ਼ਰਮਾ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਉਪਾਧਿਆਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵੱਲੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਆਦੇਸ਼

ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

PW.3 ਤੇਜ ਰਾਮ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਧੀ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਦਾ ਵਿਆਹ 28 ਜੁਲਾਈ 1989 ਮੌੜ ਮੰਡੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਖੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਨਕਦ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਆਹ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਅੰਗੂਰੀ ਲਾਲ ਅਤੇ ਕੈਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੀਲਮ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਉਰਮਿਲਾ ਦੇਵੀ ਨੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਨਾਕਾਫੀ ਦਾਜ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੀਲਮ ਅਤੇ ਉਰਮਿਲਾ ਲਈ ਸੋਨੇ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦੀ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਮੰਗ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਨੇ ਮੌੜ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੱਸੀ ਸੀ। ਤੇਜ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਉਸ ਤੋਂ ਸਕੂਟਰ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਭਰਾ ਭੀਮ ਸੈਨ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਕਾਰਨ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਘਰ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਮੌੜ ਮੰਡੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਜ ਰਾਮ ਦਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ PW.2 ਰਾਮ ਜੀ ਦਾਸ ਮੌੜ ਮੰਡੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਤੇਜ ਰਾਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਥੱਪੜ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਉਸ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਕੂਟਰ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਵੀ ਮੌੜ ਮੰਡੀ ਆਇਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਮੰਗਾਂ ਦੁਹਰਾਈਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਧਮਕੀ

ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। 30 ਨਵੰਬਰ, 1989 ਨੂੰ ਭੀਮ ਸੈਨ ਦੇਸੀ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਾਹਰਲਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਪਾਇਆ। ਲਗਾਤਾਰ ਘੰਟੀ ਵੱਜਣ 'ਤੇ ਅੰਗੂਰੀ ਲਾਲ ਬਾਹਰ ਆਇਆ ਪਰ ਦੂਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਭੀਮ ਸੈਨ ਘਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਪਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਭੀਮ ਸੈਨ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ PW.2 ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੋਵੇਂ ਥਾਣੇ ਗਏ ਜਿੱਥੇ Ex.PD ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਐਫ. ਆਈ. ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅੰਗੂਰੀ ਲਾਲ, ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਨੀਲਮ ਅਤੇ ਉਰਮਿਲਾ ਵਿਰੁੱਧ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302/34 ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਚਲਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਸੀ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਦੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਨਾਲ ਪੜੀ ਗਈ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 302/149 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸੀ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਆਈ.ਓ ਦੇ ਰਸਮੀ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੀ. ਡਬਲਯੂ. 1 ਡਾ. ਐੱਸ. ਐੱਸ. ਮਲਿਕ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਮੁੱਢਲੇ ਗਵਾਹ PW.2 ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, PW.3-ਤੇਜ ਰਾਮ ਅਤੇ PW.4-ਸਤਪਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚਾ ਵੀ ਸਨ, ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਧੂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ:

"ਮੈਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਦੁਪਹਿਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਅੰਗੂਰੀ ਲਾਲ ਸਾਡੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਟੋਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੇਰੀ ਭੈਣ ਨੀਲਮ ਕੁਮਾਰੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਜੀ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਰਮਿਲਾ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਸੀ। ਮੈਂ ਮਿਰਗੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਇਲਾਜ ਡਾ. ਸੇਹਨ ਲਾਲ ਗਰੇਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੱਲਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਜਿਨਸੀ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਉਦਾਸੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਨੂੰ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਕਦੇ ਵੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਜਾਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਬੂਤ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਨੂੰ ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਤਹਿਤ ਦੇਸੀ

ਠਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਆਰ. ਆਈ. ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਗੂਰੀ ਲਾਲ, ਉਰਮਿਲਾ ਅਤੇ ਨੀਲਮ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੇ 7 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2003 ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਕੋਸ਼ਲਿਆ ਦੇਵੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪਤੀ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਏ. ਸ਼ਰਨ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ PW.Zs ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਚਾਚੇ ਪੀਡਬਲਯੂ. 3 ਤੇਜ ਰਾਮ, ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ. 4 ਸਤਪਾਲ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚਾਚਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ ਘਰ ਦੇ ਬਾਥਰੂਮ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਪਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਆਹ 28 ਜੁਲਾਈ 1987 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ 30 ਨਵੰਬਰ, 1987 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਨਯੋਗ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਨ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 5 ਵਿੱਚੋਂ 4 ਮੁਲਜਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113 ਬੀ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੂਜੇ ਮੁਲਜਮਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਸਬੂਤ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੁਧੀਰ ਕੁਮਾਰ ਖਿਲਾਫ ਹਨ। ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਸਕੂਟਰ ਅਤੇ ਸੋਨੇ ਦੀਆਂ ਦੇ ਮੁੰਦਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਭੁਗਤਣੇ ਪੈਣਗੇ ਅਤੇ

ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਭਰਾ ਭੀਮ ਸੈਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਤੇਜ ਰਾਮ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਕਾਰਨ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ (ਪੀਡਬਲਯੂ 2) ਵੀ ਕਮਲੇਸ਼ ਰਾਣੀ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੇਜ ਰਾਮ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕੁੱਟਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਕਮਲੇਸ਼ ਕੋਰ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।, ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਨ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਮੁਲਜਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 113-ਬੀ ਦੇ ਅਧਿਨ ਅਨੁਮਾਨ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਭਾਰ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਤੇ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ।

ਬਰਖਾਸਤ

ਐਨ. ਜੇ.

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਮੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

